

Bolna mati hvaležno iz postelje pogleda vspehanega Franceta. „Saj mi je že boljše!“ reče počasi in tiho. „Nikarta žalovati.“

Materine besede Franceta hipoma razveselijo. Hitro se spomni čudne dogodbe v gozdu in pripoveduje vse, kakor je bilo.

Župnik pazljivo poslušajo brihtnega dečka.

„Kje pa je verč?“ vprašajo, ko je deček nehal pripovedovati.

France in Marica skočita v vežo, ter ga privlečeta v sobo.

Župnik pregledujejo verč, ki je ves po zemlji dišal in mu odbijejo s kladivom pokrivalo.

In glej! — — Samo zlató! Sami zlati denarji! Na železnem pokrovcu stale so čudne besede, katerih otroka nista uméla. Bile so latinske. Prebravši je gospod župnik porekó: „Ljuba otroka! Srečna sta na tem svetu postala! Zaklad, ki sta ga našla, je vama namenjen.“

Na pokrovu bilo je namreč zapisano: „Pred veliko francozko vojsko sem ta zaklad tukaj zakopal; — Bog vé, — če ga bom kedaj sam izkopati mogel! Kdor ga najde, — njegov je. Naj mu bo blagoslovljen! Neki grof.“

* * *

France in Marica sta postala sicer bogata človeka — ali čez nekaj dni sta največi svoj zaklad, preljubo in dobro svojo mamico — v zemljo spremila.

Tedaj — zaklad za zaklad!

Lj. T.

Najdena prijateljica.

Majhna priljudna deklica je prišla vsaki dan v prijetno hladno dolino, skoz katero se je vil bister, šumeč potoček. Njena obleka je bila priprosta, kakoršno imajo navadno kmečke deklice, toda njen mili, nežni obrazek, cve-toča lica, njeno priljudno in lepo obnašanje, to vse je kazalo, da je v boljšem stanu rojena, in da so jo le neugodne okoliščine primorale si v ptujem kraji vsakdanji kruh služiti. Pasla je namreč čredo ovac nekega premožnega posestnika v N. — Uboga deklica pa je bila takó nežna in slabotna, da so se njene bele ročice, ki so bile le tenkih in lehkih del navajene, večkrat kervavo ranile, kedar je kermo za svoje ljube ovčke napravljala. Pa čeravno takó šibka, vendar si je na vso moč prizadevala, da bi dolžnosti svojega stanú natanko spolnovala, zató pa je tudi z božjo pomočjo vsako delo prav dobro izvršila. Serčnosti jej tedaj ni manjkalo, ampak le njene telesne moči so bile slabe.

Kmalu po tem, ko je službo nastopila, zbolela je nenadoma prav nevarno. Različna dela, katerih ni bila vajena, mráz, vročina, žalost in druge neugodnosti imele so na njene preslabe telesne moči tak upliv, da ni mogla dalj časa iz postelje vstati. Lepi rumeni lasjé, vedno v dolgej kiti spleteni, so se jej razvozlali in razpleli ter se jej okrog vratú oklepali, obraz je postal bled in upaden, modre oči so se jej globoko vderle, — zares je bil njen

pogled žalosten. — Ljudém v hiši se je pač smilila, ko so videli, koliko terpi majhna nedolžna deklica, toda vsak je imel svoj posel in premalo dobrega sercá, da bi bil ubogej deklici kaj pomagal in jej postregel, razun Nežike, ki je krave oskerbljevala in mesto bolnice tudi skerb za ovce, prevzela. Nežika je bila edina, ki je bolno révico večkrat obiskala, jo tolažila in jej tudi postregla, kolikor je mogla. To se vé, da se je bolna deklica Nežiki prav milo zahvaljevala in na očéh se jej je lahko bralo, kako težko jej dé, da usmiljenej Nežiki za njen trud in postrežbo prav nič poverniti ne more. — Toda ljubi Bog, ki je oče vseh sirot, tudi uboge deklice ni zapustil. Njene telesne moči so se jej zopet povernile in kmalu je toliko okrevala, da je svoje poprejšno delo zopet opravljati mogla. — Nekega dné, ko je bila s svojimi ovčicami na paši, vsede se pod košato lipo, vzame molitvino knjižico v roke in z navdušenim srcem moli v krasoti narave k Bogu, svojemu stvarniku, svojemu največemu dobrotniku, ter se mu zahvaljuje za življenje, katero je zdaj tako rekoč drugikrat iz njegovih milostivih rok prejela. Komaj je svojo molitvico končala, kar zagleda po bližnej stezi priti zalo oblečeno gospó, katero je spremljevala majhna nežna góspica, lepa kakor angeljc. Prišli ste berž ko ne iz gradú, da bi se po zelenej trati enmalo sprehajale. Počasi se bližate k našej pastarici. Gospá je lepe tenke rasti v svilnatej obleki, mlada góspica pa bolj prosto napravljena s slamnikom na glavi, kar se je njenej milini prav lepo podalo. Tergala je cvetlice in je vezala v šopek. Kakor mlada serna je skakljala nedolžna deklica sém ter tje po trati in vsako novo cvetlico pokazala svojej materi. Mati so z veseljem gledali to nedolžno in brezskerbno gibanje svoje hčerke, opominjavaje jo, da si naj izbere najlepše cvetlice, ktere ima zelena trata. „Dá, dá, draga moja mamica“, odgovori Leonora, „najlepših cvetlic hočem natergati in je domú ljubemu očetu prinesiti.“ — Uboga pastarica se ni mogla zadosti nagledati zale gospé in mlade, priljudne góspice.

Ko pride gospá s svojo hčerko prav blizo lipe, zapazi še le ubogo, blede deklico, katero prijazno pogleda in reče: „Prav lepo čredo imaš! Čigava je?“ — Deklica ponižno odgovori: „Posestnika iz N.“ — „Tvoj gospodar ima res lepe ovce, za kar se pa ima le tebi zahvaliti, ker tako lepo in marljivo za-nje skerbiš.“ — „Častitljiva gospá, jaz že dolgo nisem pasla in oskerbovala ovčic, ker sem bila bolna in jih nisem mogla sama na pašo gnati; hvalo zasluži le Nežika, ki je mesto mene to delo prevzela,“ odgovori žalostno zdihovaje deklica. — Gospá zdaj deklico bolj natanko pogleda in reče: „Rés je, da slabo izgledaš, — pa si tudi še slabotna in bi ne smela še iz hiše, dokler popolnoma ne okrevaš. Ali je gospodar, čigar ovce paseš, tvoj oče?“ „O ne, žlahna gospá! Jaz nimam niti očeta niti matere; zapuščena sirota sem.“ — „Kako ti je imé, preljuba moja?“ — „Ljudmila, žlahna gospá!“ — „Ljudmila! — Dragá moja, to je imé, katero v tej dolini ni navadno pri kmečkih deklicah, pa tudi tvoja šibka in tenka rast kaže, da nisi tukaj vzrejena. Kako so se tvoj oče imenovali?“ — „Moj oče so se imenovali Ravni.“ — „In kje si bila odgojena?“ — „V Ljubljani v závodu gospodičine L.“ — Medtem ko so se mati z Ljudmilo pomenkovali, je Le-

onora še zmêrom svoj šopek s cveticami polnila. Mati stopijo k njej in jej rekó: „Leonora, ali mi nisi večkrat pripovedovala, da si imela v závodu neko majhno priljudno součenko z imenom Ljudmila?“ — „Rés je takó, ljuba moja mama.“ — „Ali mi nisi tudi pripovedovala, da je bila Ljudmila tvoja zvesta in najboljša prijateljica, dobra in pridna deklica, pa da si se milo jokala, ko si jo zapustiti morala?“ — „Vse to je takó, draga mamica!“ — „Ako je vse to rés, pojdi z menoj in poglej uno ubogo deklico, ki tam ovce pase.“ — Leonora gré z materjo, pogleda nekolikokrat ubogo deklico v obraz, potem pa na ves glas zavpije: „Ljudmila! Ljudmila! draga moja prijateljica in zvesta tovaršica!“ Ko bi trenil oklene se je okrog vratú in jo poljubljuje. „Oj ljubica moja, kako si se spremenila! Vse drugače si napravljena, pa vendar sem te spoznala. In če bi te tudi moje oči ne bile spoznale, sercé bi mi bilo razodelo, da si ti moja ljubljenska. Pa zakaj si takó žalostna, takó bléda? Ali ti znabiti ni ljubó, da se zopet najdeve?“ — Oj dá, dá, Leonorica moja! Nisem pričakovala tako nenadne sreče. Bila sem pa tudi bolna, in ne morem tako hitro okrevati.“ — „Bolna si bila, draga Ljudmila? In kaj je bil vzrok tvoje bolezni?“ — „Očeta in mater sem zgubila; dobri moji starši počivajo v hladnej zemlji, sirota sem zdaj in nikogar nimam na svetu,“ odgovori jokaje Ljudmila. — „Pa da si borno življenje ohraniš, moraš ovce pasti, razumim te, draga moja! Pojdi z menoj, odslej bodeš moja družica, moja prijateljica, kakor si bila nekdanj. Le peljive čredo domú, a ti pojdeš z menoj v grad. Ako ti tvoji starši niso zapustili dedšine, to je vse eno, moji starši so bogati in me zeló ljubijo; prosila je bom, da tudi tebe za ljubo vzamejo.“ — Ljudmila si ne upa verjeti besedam svoje prijateljice, ter boječé pogleduje Leonorino mater. — Gospá pa jej prijazno reče: „Le z nama pojdi Ljudmila! odslej hočem biti jáz tvoja mati. Najpred je treba za tvoje slabo zdravje skerbeti. Slabotna si še in zategadelj moraš svoj sedanji stan zapustiti, pa tudi rojena nisi zató, da bi za pastarico služila.“ Ljudmila blagej gospej hvaležno rokó poljubi, govoriti takó ni mogla, ker je bila preveč ganjena. Gnala je čredo domú in se je poslovila od gospodinje in svoje dobre Nežike.

Ko pridejo v grajščino, Leonorin oče z radostjo sprejméjo šopek nežnih poljskih cvetlic, in tudi Ljudmilo prav prijazno nagovoré. To se vé, da so odobrili tudi sklep preljubljene hčerke in svoje blage soproge, ter so obdržali ubogo deklico pri sebi v gradu in so za njeno odgojo prav po očetovsko skerbeli. Nihče pa ni bil tega dogodka takó vesel, kakor zala góspica Leonora, ki od veselja ni vedela, kako bi svojej prijateljici primerno postregla.

Ljudmila je z božjo pomočjo zopet ozdravela, se je pridno učila, marljivo delala ter si na vso moč prizadjala, da bi želje svojih dobrotnikov natanko in zvesto spolnila, ter jim z lepim vedenjem vsaj nekoliko njih velike dobrote povernila. Ko je odrasla, kupili so jej Leonorin oče posestvo, na katerem je nekdanj za pastarico služila.

Ljudmila je vzela svojo nekdanjo dobrotnico Nežiko k sebi in vsi so prav srečno in zadovoljno živeli.

Klotilda Ž.